

komme til at benytte Bandet; Grunden er den, at jeg holder mig overbevist om, jeg vil just ikke sige i alle Tilfælde, men dog i mange Tilfælde, at denne Overrisling ikke i mindste Maade vil formindste den Vandmængde, som gaaer til Vandværkerne; og hertil kommer, at det kun er en ganske kort Tid, nemlig om For- og Efteraaret, at Bandet skal bruges til Overrisling; om Sommeren, i den tørre Tid, er det yderst sjældent, at man benytter Bandet; man skulde ikke troe, at det var Tilfældet, men det forholder sig dog saaledes; vi maae huske paa, at der er mange Steder, hvor man samtidig med en Overrislen foretager en Udtørring. Der er mange Giendomme, hvis Jorder ere meget for sure, og saa graver man dem ud; men i de samme Grøfter, hvor man trækker Suurheden ud, trækker man Bandet ind, for at overrisle Jorderne.

Disse Omstændigheder ligge i Forholdene, og det er støttet dertil, at jeg er kommen til den Overbevisning, at man ikke i nogen væsentlig Grad vil formindste Vandmængden for Møllerne ved at bruge Bandet til en Overrislen af Jorderne; men paa den anden Side, naar vi udelukkende gaae løs paa at udgrøfte og ikke paa at overrisle, saa skal jeg give den ærede Rigsdagsmand Ret i, at det er en Maade, hvorpaa man allerstærkest vil undergrave Møllerne.

Tscherning: Ved begge Metoder skaffer man Bandet bort fra Jorden og op i Atmosfæren. Det ligger i Sagens Natur, at saasnart man skaffer Bandet en større Overflade, saa skaffer man en større Fordunstning tilveie, og det gjør man hvad enten man overrisler eller udgrøfter. Jeg siger ikke, at det jo kan være meget godt og nyttigt, men naar der er Spørgsmaal om, hvorledes man skal bevare Bandet, saa skal man ikke bevare det ved at overrisle, og man bevarer det heller ikke der, ved, at man graver alle Bandsamlinger ud og gjør dem mere stikkede til, at Fordunstningen kan virke paa dem; man beforder derved Vegetationen, men ikke Indsamling af Vand (Kjær: Joh). Ja, troer da det ærede Medlem, at man ved Saltværkerne vilde drive Bandet ned

over Møser af Riis, for at det kunde falde draabevis og derved Fordunstningen blive større, naar man havde Erkendelsen af, at jo mere man deelte Bandets Omkreds, desto mere Vand fik man? Nei! det er netop Tingen, at jo mere man deler Bandet og lægger det blot for Luftens, Vindens og Varmens Indslydelse, desto stærkere er Fordunstningen; det er af den Slags Ting, som der ikke kan være noget Tvivlsmaal om, og jeg skal derfor ikke fortsætte denne physiske Forhandling. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at naar de Bedkommende skulde komme i et saadant Tilfælde, at de ikke kunde komme til Rette med en Møller, og det Forestagende, hvorom der var Spørgsmaal, var af et saadant Omfang, at det i Agerbrugets Navn kunde kaldes almeennyttigt, da bringe en Plan ind for det særskilte Tilfælde og er hver en særskilt Lov; det er den simpleste og eneste Vej man kan gaae.

Kjær: Den sidste Sætning, som den meget ærede Rigsdagsmand udtalte, kan jeg fuldkommen gaae ind paa, men jeg kan ikke have nogen Mening om, hvorvidt Saltværkerne og Overrislen af Vand til Jordsmonnets Frugtbargjørelse kan bringes i Sammenligning med hinanden; jeg kjender ikke til Saltværkerne, men kun til det Andet, og jeg troer ikke, at jeg fornærmer den høitærede Rigsdagsmand, naar jeg paastaar, at han ikke er saa fuldkommen localiseret i disse Forhold, som det kunde være ønskeligt, naar der er Tale om at give en Lov om Bands Afledning. Jeg vil f. Ex. sætte, at der 20 Alen fra Flodleiet ligger en underjordisk Vej; — om jeg saa maa kalde det, det er det Udtryk, man i Almindelighed bruger; — som afgiver et vist Quantum Vand til det Flodleie, som fører Vandløbet til Vandværket, idet Bandet maa sive sig igjennem Jorden under Jordskorpen for at komme til det oprindelige Flodleie. Dersom man nu graver denne Giendom ud, som indeholder disse mange forskellige Veie, saa samler man derved Bandet til et Sted, hvor det kommer til at afgive en 4. à 5, ja jeg kan sige i mange Tilfælde 10 Gange saa meget Vand til det oprindelige Flodleie, som naar det maa sive sig igjennem Jorden for at komme til Flodleiet, og denne